

Kerkdienst in dialect wint terrein

Door Louis Burgers

HULST – Kerken lopen leeg. Gelovigen hebben andere dingen te doen op de zondagochtend. Maar dat verandert zodra de dienst in het plaatselijke dialect wordt gehouden.

Dan kunnen de stoelen niet worden aangesleept en komen de kerkgangers uit de wijde omgeving. Zo'n kerkdienst in dialect, bedoeld voor een of twee keer per jaar, moet plotseling elke maand of nog vaker worden gehouden.

Dergelijke diensten vinden tegenwoordig in vrijwel het hele land plaats, met de nadruk op die gebieden met een nog levende streektaal. In de Zeeuwse gemeente Borsele, in het dorp Ellewoutsdijk, moet nu zelfs de bijbel in het Zeeuws worden vertaald om in de diensten te worden gebruikt. Het wordt een vertaling in hedendaags Zeeuws, een volkstaal. Zonder vertaling kan de tekst niet dicht genoeg bij de mensen komen, zo blijkt. Het betekent onder andere dat God met 'jje' of 'joe' wordt aangesproken. Op advies van het Ne-

derlands Bijbel Genootschap zijn de vertalers begonnen met het evangelie van Marcus.

Al in 1995 maakte de Twentse hoogleraar en dominee Anne van der Meiden zich sterk voor kerkdiensten in zijn streektaal, het Twents. Die diensten, in bijvoorbeeld Hellendoorn, werden druk bezocht, zoals hij indertijd in een interview vertelde.

Politie

„Dat is altijd een hele happening. De dienst begint om zeven uur, maar om zes uur zit de kerk al bomvol. Politie erbij en zo, om het verkeer te regelen. Tjonge, tjonge, dat is wat. De bezoekers worden in hun eigen dialect aangesproken. Dat spreekt aan. Na de dienst krijg ik altijd post uit de Achterhoek en Duitsland.”

Zo zijn er nu ook regelmatig diensten in het Groningse dialect (en wordt ook de bijbel vertaald in het Gronings), in Delfzijl, in Friesland, georganiseerd door de Interkerkelijke Commissie voor de Friese Eredienst, in Lichtenvoorde en in Zeeland. De belangstelling voor deze bijzondere activiteiten leidt echter niet tot een groei van aantal kerkgan-

gers bij de normale diensten, zegt een woordvoerder van de Samen-op-Weg kerken in Utrecht.

Eén van de initiatiefnemers van de oecumenische diensten in Ellewoutsdijk, Joop Rooze, stelt vast dat de bezoekers er soms uren reizen voor over hebben om de maandelijkse dienst in het kleine kerkje te kunnen bijwonen. Bezoekers, meest 50-plussers, komen zelfs uit Zeeuws-Vlaanderen en van Tholen. Dankzij de dialect-diensten kon niet alleen het kerkje behouden blijven. Er worden talloze culturele activiteiten georganiseerd, onder meer in samenwerking met troubadour en conferencier Engel Reinhoudt. Voor een 'normale' dienst moeten de 28 nog resterende belijdende protestanten (op een inwonertal van 400) naar een buurgemeente.

Wortels

„We wilden voorkomen dat ons kerkje gesloten moest worden. We merkten dat in een groter Europa mensen steeds meer op zoek gaan naar hun eigen wortels. Daarom besloten we een

keer per maand een bijzondere dienst te organiseren in Zeeuwse spreektaal”, aldus Rooze. Inmiddels trekken de diensten op een zondagnamiddag gemiddeld zo'n 80 bezoekers, die vaak nog een uur of wat gezellig blijven napraten. Het zijn oecumenische diensten waarbij vanaf september ook een rooms-katholieke leken-voorganger betrokken is.

Rooze vindt het niet verwonderlijk dat vooral 50-plussers de weg naar het 'kerkje van Ellesdiek' hebben gevonden. Die hebben meer tijd dan jongeren en weten inmiddels dat er meer is dan alleen het verdienen van geld. Ook buitenkerkelijken of kerkverlaters bezoeken onze diensten, zegt Rooze. „Mensen zijn vaak afgehaakt, maar voelen zich dan toch niet gelukkig.”

De groei van het aantal diensten in dialect hangt volgens hem ook samen met de toegenomen belangstelling voor streektalen. Mensen willen weer meer in hun eigen cultuur leven. „In een naburig dorp hebben sommigen zelfs besloten hun kinderen weer op te voeden in het Zeeuws.”

*BN de Stem
editie Zeeland
27-7-01*